

RECHTSTREEKS

VAN DE REDACTIE

Alle vlees is als gras

Deze maand:

- 1 **Van de redactie**
- 2 **Het leven van Maria van Betanië**
- 4 **Elia en Elisa, twee profeten op pad**
- 6 **Mannen van naam**
- 7 **Leven in verwachting**
- 8 **Het Hooglied**
- 9 **Reply**
- 10 **De eindtijd**

De Bijbel gebruikt het beeld van het gras (Jes. 40:6-8) om de sterfelijkheid en de vergankelijkheid van de mens aan te duiden, die door God uit de aardbodem is genomen (Gen. 2:7; 3:19). Dit geeft de breekbaarheid en de broosheid van het menselijk bestaan aan. Het gras verdort als de hete oostenwind erover waait, en de bloem valt af. Zo komt er ook snel een einde aan ons leven en keren wij terug tot stof, als God dit in Zijn regering zo beschikt (Pred. 3:20; 12:7). Zelfs van de pracht en de aantrekkelijkheid van het leven blijft niets over, die valt af als een bloem.

De profeet Jesaja was ook niet de eerste die dit opmerkte. Job maakte dezelfde vergelijking: 'De mens, uit een vrouw geboren, is kort van dagen en zat van onrust. Als een bloem ontluikt hij en verwelkt' (Job 14:1-2). Bovendien gebruikte Mozes hetzelfde beeld in psalm 90, en David in psalm 103. In deze psalmen wordt ook verwezen naar de genoemde verzen uit

Genesis 2 en 3. De mens is een sterveling, die uit het stof genomen is en daarheen terugkeert, als hij door Gods toorn wordt getroffen. Mozes heeft dit ondervonden met het morrende volk in de woestijn, maar toch stelde hij zijn hoop steeds weer op Gods goedheid en de duurzaamheid van Zijn werk. Dat is ook de teneur van psalm 103, waarin David de rijkdom en de standvastigheid van Gods goedertierenheid bejubelt. Gods goedheid overtreft veruit de kortstondigheid van het menselijk bestaan.

Het treft ons dat wij dit beeld ook tegenkomen in psalm 102, die betrekking heeft op de verwerping en de verhoging van de Messias: 'Mijn hart is verzengd en verdord als gras (...) vanwege Uw toorn en Uw verbolgenheid, omdat U Mij hebt opgenomen en neergeworpen. Mijn dagen zijn als een langgerekte schaduw, en Ik verdor als gras'. Het Nieuwe Testament past de psalm duidelijk toe op Christus. Hij ging in de dood en werd getroffen door Gods toornloed, maar als de Opgestane komt er aan Zijn jaren geen einde. Hij blijft tot in eeuwigheid Dezelfde (vgl. Hebr. 1:10-12 met Ps. 102:26-28).

Zijn dagen op aarde werden inderdaad verkort, en Hij werd weggenomen op de helft van Zijn dagen. Zijn leven werd plotseling afgesneden, en het verdorde als gras. Maar dat gebeurde, omdat Hij *in onze plaats het oordeel van God onderging*. Het geweldige antwoord van Gods kant op Zijn lijden was, dat Hij werd opgewekt uit de doden en een ereplaats aan Gods rechterhand in de hemel heeft gekregen. Christus stierf en Hij is opgestaan: dat maakt ons heil nu zeker en het garandeert een veel betere bestemming dan te vergaan als gras.

Veel zegen bij het lezen van dit nummer van het blad Rechtstreeks. Met een vriendelijke groet namens de redactie, Hugo Bouter

HET LEVEN VAN MARIA VAN BETANIË

Een beknopte bijbelse biografie

2. Maria en de opwekking van Lazarus (vervolg)

Wat een verlichting moet het voor haar zijn geweest bij *Hem* te komen! Maar voordat deze ontmoeting wordt beschreven, geeft de Geest van God eerst twee bijzonderheden:

- In de eerste plaats dat Jezus nog niet in het dorp was gekomen, maar op de plaats was waar Marta Hem had ontmoet.
- En in de tweede plaats dat de Joden die bij Maria in het huis waren, haar volgden toen ze opstond en naar buiten ging, omdat ze dachten dat ze naar het graf gingen om daar te wenen (Joh. 11:30-31).

Alles werd op die manier door God bestuurd. Hij zorgde dat er ooggetuigen zouden zijn van de macht van Jezus, want Hij wilde een bijzonder getuigenis afleggen van de heerlijkheid van Zijn geliefde Zoon.

Laten we nu aandacht geven aan de manier waarop Maria de Heer benaderde. Haar ontmoeting met Hem wordt met ontroerende woorden beschreven: 'Toen Maria dan kwam waar Jezus was, zag zij Hem, viel aan Zijn voeten en zei tot Hem: Heer, als U hier was geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn' (Joh. 11:32). Elk woord van deze beschrijving heeft een betekenis. Toen Marta naar de Heer toeging, sprak ze direct. Maar van Maria lezen we hier twee dingen, voordat ze uitdrukking gaf aan haar droefheid. Pas toen ze Hem had aangekeken en ze aan Zijn voeten was gevallen, sprak ze over het diepe leed dat haar vervulde. Het schijnt zelfs dat Maria aan Zijn voeten neerviel, doordat ze Hem aankeek. Ze kende de Heer beter dan haar zus; en toen ze Hem aankeek, las ze op Zijn gezicht iets dat Marta niet had gezien. En wat zag ze dan? De uitdrukking van een hart dat zich boog onder de smart die haar zelf terneer drukte, die veroorzaakt werd door het doodsoordeel waaronder allen op dat ogenblik gebukt gingen. Maar ze las op Zijn gezicht ook Zijn intense meeleven met degenen die Hij liefhad in dit uur van grote droefheid.

Las ze nog meer op Zijn gezicht? We weten het niet zeker. Maar nu Hij op het punt stond Zijn heerlijkheid te openbaren, zou iemand die zo goed Zijn gedachten kende wel iets hiervan kunnen zien. Maar het is wel zeker dat de vriendelijkheid, het medelijden en de liefde, die Maria op Zijn gezicht zag, haar deden neervallen aan Zijn voeten. Door deze houding kregen de woorden die Maria uitsprak, een totaal andere inhoud dan die van Marta, ook al waren het letterlijk precies dezelfde

woorden. Bij Maria was er misschien wel verwondering in haar hart, maar zeker geen klacht of verwijt. Het was eerder de erkenning dat als Hij in Betanië was geweest, haar broer dan niet zou zijn gestorven. Meer wilde ze niet zeggen. Want hoe groot haar verdriet ook was, ze vertrouwde haar Heer onvoorwaardelijk. Het is heerlijk aan de voeten van Jezus neer te knielen in ons leed! Want daar zien we alles in Zijn goddelijk licht. In die houding zullen we niet aan Zijn liefde twifelen, zelfs al lijden en zuchten we onder de beproeving.

Dan lezen we twee wonderlijke dingen in verband met de Heer. Hieraan we niet kunnen voorbijgaan, ook al gaan ze ons bevattingsvermogen te boven. Ze zijn kennelijk het gevolg van de tranen van Maria en van de Joden die met haar waren meegekomen. Er staat heel duidelijk: 'Toen Jezus haar dan zag wenen en de Joden die met haar waren meegekomen, zag wenen, werd Hij verontwaardigd in de geest en ontroerd' (Joh. 11:33).

- Het eerste waarbij we zeker de vraag mogen stellen: Wat veroorzaakte die diepe zucht uit Zijn binnenste en die ontroering?

We willen niet diep ingaan op de betekenis van het woord dat vertaald is met 'verontwaardigd' of 'heftig bewogen'. Maar we kunnen in elk geval stellen dat Hij zo heftig bewogen werd, of diep zuchtte, omdat Hij in Zijn geest de zware last van de droefheid droeg, die het hart van Maria en van alle omstanders bezwaarde. Door Zijn meegevoel verplaatste Hij Zich in hun leed, vereenzelvigde Hij Zich ermee en droeg het als het ware op Zijn eigen schouders. Hij voelde die last zo zwaar, omdat Hij de oorzaak ervan goed kende en het ware karakter ervan beseftte, zodat dit een diepe zucht tot gevolg had. We moeten bedenken dat deze last in wezen de dood en de macht van de dood was; want de dood drukte op dat moment de harten terneer en beheerste het hele toneel. Maar de dood is het oordeel van God over de mens! We kunnen dus zeggen dat de Heer hier al iets voorvoelde van Zijn dood op het kruis. Maar hier nam Hij dit oordeel op Zich in de geest en droeg Hij het in erbarming en medelijden, terwijl Hij het op het kruis daadwerkelijk droeg om het verzoeningswerk te volbrengen tot eer van God. Hoe kostbaar wordt de Heer voor ons, als we zo'n openbaring van liefde en medelijden zien voor de Zijnen, en opnieuw blijkt dat ook Hij benauwd was in al hun benauwdheden (Jes. 63:9).

Toen Hij heftig bewogen werd in de geest, waren Zijn gedachten bij Lazarus in het graf. Want Hij zei onmiddellijk: 'Waar hebt u hem gelegd?' Zij zeiden tot Hem: Heer, kom en zie.

- Dan volgt het tweede wat we eerbiedig moeten opmerken: 'Jezus weende' (Joh. 11:34-35).

Geen woorden kunnen onze verbazing hierover tot uitdrukking brengen. We kunnen dit vers alleen voor Gods aangezicht overwegen, terwijl we de dank van onze harten uitstorten, omdat we getuige mogen zijn van dit bijzondere bewijs van de erbarming van onze Heer. We weten allemaal dat de indeling van de Bijbel in verzen van menselijke oorsprong is. Maar toch, wie twijfelt eraan dat degene die deze indeling maakte, onder de leiding van Gods Geest van die beide woorden één vers maakte: Jezus weende! Hij vergoot tranen! Deze woorden staan inderdaad apart, want ze geven ons een diep inzicht in het innerlijk van de Heer. Dit is tot troost geweest van hen die treurden, de eeuwen door. Deze woorden zullen onze troost blijven, totdat God Zelf alle tranen van de ogen zal afwissen. Zijn tranen – mogen we hieraan toevoegen – waren de uitdrukking van Zijn medelijden, maar Zijn medelijden zelf vloeide voort uit Zijn hart vol onpeilbare liefde.

Het is opmerkelijk dat we Maria niet meer zien in het vervolg van het verhaal. Nadat ze de smart van haar bezwaarde hart kon uitstorten aan de voeten van Jezus, verdween ze uit het gezicht. Maar ze was erbij, en ongetwijfeld zag ze Zijn tranen.¹ En bovendien, toen Jezus, opnieuw in Zichzelf heftig bewogen bij het graf kwam, moet Maria in Zijn gezelschap zijn geweest. Misschien mogen we een paar gedachten hieraan verbinden. Uit het feit dat ze verder niet wordt genoemd in dit hoofdstuk, kunnen we opmaken dat ze het doel van haar innerlijke strijd had bereikt, toen ze aan de voeten van Jezus neerviel. Zijn tranen van medelijden hebben haar vertroost. En toen ze met Hem naar het graf wandelde, ondervond ze de steun van Zijn aanwezigheid. Alles in verband met Lazarus lag nu in Zijn handen. En we kunnen wel zeggen dat Maria zonder angst of beven rustte in Zijn liefde. Ze wist dat Hij alles zou doen wat mogelijk was; al weten we niet zeker of haar geloof zover reikte dat ze inzicht had in wat de Heer tot stand zou brengen. In elk geval waren de wolken in haar ziel verdreven, zoals de mist voor de rijzende zon. En Maria kon in de nabijheid van haar Heer en Heiland, volkomen buiten het bereik van de dood, naar het graf wandelen. Van dit bedroefde gezelschap kon zij nu de kalmste zijn.

1) Er staat niet dat Zijn zuchten hoorbaar was. We lezen dat Hij heftig bewogen werd in de geest, en later bewogen in Zichzelf. Hij werd innerlijk ontroerd, en dit was dus niet noodzakelijk hoorbaar. Maar Zijn tranen waren niet verborgen. Het zuchten was inderdaad voor Gods aangezicht, maar Zijn tranen waren de uitdrukking van het medelijden met Zijn volk.

Bovendien is het doel van Gods Geest vanaf dit moment niet Marta of Maria, maar de heerlijkheid van God en het getuigenis aangaande de heerlijkheid van Christus als de Zoon van God. We lezen nog wel iets over Marta. Toen Jezus, opnieuw in Zichzelf heftig bewogen, bij het graf kwam (dit was een spelonk en er lag een steen tegenaan), zei Hij: 'Neem de steen weg'. Marta viel Hem echter direct in de rede, in plaats van vol ontzag te zwijgen en af te wachten, en zei: 'Heer, hij ruikt al, want hij is daar vier dagen'. Arme Marta! Ze waagde het de Heer te corrigeren, terwijl ze alleen maar oordeelde naar wat voor ogen was. Maar hoe kalm en toch ernstig bestrafte de Heer haar, toen Hij antwoordde: 'Heb Ik je niet gezegd, dat je, als je gelooft, de heerlijkheid van God zult zien?' (Joh. 11:38-40).

De steen werd nu weggenomen en alles was klaar voor de openbaring van Zijn stralende heerlijkheid. Maar eerst hief Jezus Zijn ogen op naar boven om te bidden. Zoals altijd verheerlijkte Hij de Vader in alles wat Hij deed. Hij zei: 'Vader, Ik dank U dat U Mij hebt gehoord. Ik wist wel dat U Mij altijd hoort, maar ter wille van de menigte die rondom Mij staat, heb Ik dit gezegd, opdat zij geloven dat U Mij hebt gezonden'. Terwijl Hij God verheerlijkte, was Hij tegelijk vol zorg over het heil van de omstanders, opdat zij Hem zouden aannemen als de Gezondene van de Vader. Het treffende getuigenis hiervan zouden ze nu zien: 'En na dit gezegd te hebben riep Hij met luider stem: Lazarus, kom naar buiten! De gestorvene kwam naar buiten, zijn handen en zijn voeten gebonden met grafdoeken, en zijn gezicht was met een zweetdoek omwonden. Jezus zei tot hen: Maak hem los en laat hem heengaan' (Joh. 11:41-44). Zo werd het bewijs geleverd van de waarheid dat Jezus, door de Vader in deze wereld gezonden, de Zoon van God was.

Verder lezen we niets meer over Maria en Marta in dit hoofdstuk. Maar uit wat blijkt in het volgende hoofdstuk, kunnen we opmaken dat het doel van de Heer met deze ernstige beproeving was bereikt. Het is duidelijk dat beide zusters goddelijk onderwijs hadden gekregen door wat ze hadden gezien en ervaren. Maria heeft hierdoor nog meer begrepen van de heerlijkheid van Zijn Persoon, en Hij was nu meer dan ooit Degene die haar hart had ingenomen. Aan de andere kant blijkt dat de angst en zorg die Marta meestal kenmerkte, door deze nieuwe openbaring van de Heer was verdwenen. Ze was van toen af aan iemand die Hem rustig en toegewijd diende.

Kinderen en het Koninkrijk van God

Een toerist die belangstelling had voor beroemde mensen uit het verleden, vroeg aan een bewoner van een oud stadje: 'Is hier ook een groot man geboren?' 'Nee, meneer', was het antwoord, 'er worden hier alleen maar kleine kinderen geboren'. Zo is het ook in het Koninkrijk van God. Mensen komen er niet in op eigen kracht. We komen er niet in doordat wij zo groot zijn, maar wij gaan Gods rijk binnen door geboorte, d.w.z. wedergeboorte (Joh. 3:3, 5). En wie er eenmaal in is, blijft ook altijd zoals een kind. Een kind dat van genade leeft, een kind dat niet uitgaat van eigen prestaties, maar van de liefde van de Vader. Vader kan het, Hij doet het (Bron: Dag in, dag uit).

ELIA EN ELISA, TWEE PROFETEN OP PAD

Het afscheid van de meester - 2 Koningen 2:1-18

Giuseppe Angeli

In dit hoofdstuk gaan wij in op de betekenis van Elia's laatste reis vanuit Gilgal via Betel naar Jericho, en daarna naar de Jordaan. Deze afscheidstocht was van groot belang zowel voor Elia zelf als voor zijn opvolger Elisa, maar wij kunnen er als nieuwtestamentische gelovigen ook veel van leren.

Samen op weg

Voordat Elia ten hemel werd opgenomen maakte hij samen met Elisa een tocht langs enkele van de bekendste plaatsen in Israël: van Gilgal ging de reis naar Betel, daarna naar Jericho en ten slotte naar de Jordaan. Elisa trad later zelf ook als profeet op in al deze plaatsen (vgl. 2 Kon. 2:18vv.; 4:38; 6:2vv.).

Maar afgezien daarvan zijn deze plaatsen zeer bekend uit de vroegere geschiedenis van het volk van God:

1. Gilgal was de plaats van de besnijdenis, het uitgangspunt voor de verovering van het Beloofde Land (Joz. 4:19; 5:9; 10:43).
2. Betel kennen wij al uit het boek Genesis als de plaats waar God Zichzelf openbaarde aan de aartsvader Jakob en waar Hij hem Zijn onvoorwaardelijke beloften van zegen schonk; Betel was de plaats waar God wilde wonen (Gen. 28 en 35).
3. Bij Jericho openbaarde God Zichzelf aan Jozua als de Vorst van het leger van de Heere, de Aanvoerder van Zijn legermacht op aarde (Joz. 5). Jericho was het geweldige bolwerk dat de Israëlieten de toegang versperde tot het Beloofde Land, maar dat viel voor de macht van Israëls God (Joz. 6).
4. De Jordaan was de rivier die de Israëlieten belette het land binnen te gaan, waarvan de wateren echter werden afgesneden voor de Ark van het verbond, zodat heel Israël op het droge kon overtrekken (Joz. 3 en 4).

Helaas was het in de dagen van Elia en Elisa niet meer zo dat deze plaatsen uitsluitend getuigden van de grote daden van God. Het waren veeleer monumenten van de *zondigheid* van het volk geworden, plaatsen van verworping en afgodendienst. Jerobeam had de kalverdienst, een cultus die stamde uit Egypte, ingevoerd te Betel en te Dan (1 Kon. 12:28vv.; vgl. Ex. 32). De profeten Hosea en Amos veroordeelden de afgodscultus te Betel, samen met die van Gilgal (Hos. 4:15; 9:15; 12:12; Am. 4:4; 5:5).

Jericho stond evenmin gunstig bekend. Het was de stad van de *vloek*, die volgens Gods bevel helemaal niet herbouwd had mogen worden. In de dagen van Achab was dit toch gebeurd door een inwoner van Betel, die zijn overtreding van het woord van God moest betalen met het leven van zijn eigen zonen (Joz. 6:26; 1 Kon. 16:34).

Het is merkwaardig dat juist dit feit enerzijds wordt gekoppeld aan Achabs zonden (het sluit de opsomming daarvan in 1 Kon. 16 af), en anderzijds aan het plotselinge optreden van Elia als oordeelsprofeet. Het is alsof met de herbouw van Jericho het toppunt van de ongerechtigheid was bereikt en het oordeel over het volk en zijn goddeloze vorst onafwendbaar was geworden.

Buiten het Beloofde Land opgenomen

Zullen deze dingen niet aan het geestesoog van de profeet voorbij zijn gegaan tijdens de laatste reis die hij op aarde heeft afgelegd? Zal hij niet hebben stilgestaan bij de bewijzen van Gods goedheid ten opzichte van Zijn volk, de vele blijken van Gods trouw? De geschiedenis van deze plaatsen – Gilgal, Betel, Jericho, de Jordaan – getuigde immers duidelijk daarvan. Anderzijds zal hij ook hebben gedacht aan alle ontrouw van het volk van God, waarvan deze plaatsen helaas evenzeer getuigden.

Op deze wijze heeft Elia afscheid genomen van zijn aardse loopbaan – denkend aan alles wat God voor Israël had gedaan, maar tevens denkend aan Israëls verval en afval van de levende God. God nam hem *buiten het Beloofde Land* op in Zijn heerlijkheid, nadat hij met Elisa over de Jordaan was getrokken. Het lijkt erop dat God hem dit eerbewijs niet kon schenken in het land dat zo van God was afgeweken.

Elia's hemelvaart kon dus niet plaatsvinden in Gilgal, of in Betel, of in Jericho, of aan deze zijde van de Jordaan. Elia moest telkens verder trekken, totdat God hem ten slotte in het Overjordaanse wegnam van de aarde. Wij zouden haast zeggen: het is een variant op wat er met Henoch gebeurde. Hij wandelde met God, en hij was niet meer, want God had hem opgenomen (vgl. Gen. 5:24; Hebr. 11:5). Hij behaagde God, en God eerde hem door hem op te nemen in de hemel.

Wandelen met de meester

Deze laatste reis van de profeet is echter ook van grote betekenis geweest voor Elisa, die hem trouw vergezelde en niet van zijn zijde wilde wijken. Voor Elisa was deze lange tocht enerzijds een goede gelegenheid om zich voor te bereiden op het afscheid van zijn leermeester, en anderzijds was het een goede introductie tot zijn *eigen* loopbaan. Wij zien hem hier naast zijn geëerde meester wandelen, wiens werk hij zou moeten voortzetten. Hij was niet alleen de *metgezel* van Elia, maar ook diens *opvolger*. Zijn meester werd opgenomen in de hemel, en hij moest diens taak hier beneden voortzetten.

Dat is voor ons als christenen, die verbonden zijn met onze Heer in de hemel, ook een belangrijke les. Wij dienen de verheerlijkte Heer en wij mogen Hem hier op aarde laten zien en vertegenwoordigen, en wij doen dit in de kracht van de Heilige Geest die Hij ons heeft nagelaten. Zoals de geest van Elia op Elisa rustte, zo heeft Christus ons Zijn Geest geschonken, opdat wij leesbare brieven van Hem zouden zijn.

Maar wij hebben ook behoefte aan de nodige *voorbereiding* om Hem goed te kunnen dienen. Wij zullen moeten wandelen aan Zijn hand en Hem volgen waar Hij ons leidt. Hoewel Elisa wel tot driemaal toe op de proef werd gesteld, bleef hij onafscheidelijk aan Elia's zijde (2 Kon. 2:2-6). Samen trokken zij verder en gingen zelfs op het droge door de Jordaan, de doodsrivier. 'Zo gingen zij beiden verder' (vs. 6). Deze uitdrukking herinnert aan de woorden van de auteur van het eerste Bijbelboek: 'Zo gingen zij beiden samen' (Gen. 22:6, 8). Wij kunnen ook denken aan de trouw van Ruth, die zich vastklemde aan haar schoonmoeder: 'En zij gingen beiden voort' (Ruth 1:19).

Confrontatie met het verval

Wanneer wij met de Heer wandelen, leidt Hij ons van stap tot stap voort, van de ene 'halteplaats' naar de andere. Wij zullen dan ook zoals Elia en Elisa de situatie van Gods volk in ogenschouw moeten nemen. Wij zullen op onze beurt worden geconfronteerd met het diepe verval, het bederf dat zijn intrede heeft gedaan in de belijdende christenheid. Wij zullen ons gaan realiseren dat de verborgenheid van de wetteloosheid, die in de dagen van de apostelen al werkzaam was (2 Tess. 2:7), heeft geleid tot ernstige misstanden die een treffende overeenkomst vertonen met die uit de tijd van Achab en Izebel.

Het is dan ook niet zonder reden dat in de brief aan de gemeente in Tyatira sprake is van de verderfelijke invloed van 'de vrouw *Izebel* (...) die leert en misleidt om te hoereren en afgodenoffers te eten' (Openb. 2:20; vgl. 2:14). De kerk van Christus heeft maar al te vaak een onwettige verbinding met de wereld gesloten en zij is helaas ook het toneel geworden van afgoderij (denk aan Mariaverering, beeldendienst, etc.). Wij zullen deze dingen onder ogen moeten zien, evenals Elia en Elisa op hun reis doordrongen zullen zijn van de ernstige situatie waarin Israël verkeerde. Gilgal en Betel waren centra van afgodendienst geworden. Jericho was de stad van de vloek en het water was er niet te drinken (2 Kon. 2:19).

De trouw van God

Maar tegenover al dit menselijk falen schittert Gods trouw, en de herinnering daaraan wordt door deze plaatsen evenzeer opgeroepen. Dat zullen wij evenmin uit het oog verliezen, als wij denken aan Gods wegen met Zijn volk in de genadetijd waarin wij leven. Deze plaatsen leggen typologisch getuigenis af van de waarde en de vruchten van het werk van Christus voor ons:

1. De Jordaan spreekt van de betekenis van Christus' dood: wij zijn met Hem gestorven en opgestaan en mogen nu 'het Beloofde Land' betreden. Een terrein vol geestelijke zegen ligt voor ons open in de hemelse gewesten.
2. Nauw hiermee verbonden is de betekenis van Gilgal als de plaats van de besnijdenis en het uitgangspunt voor de verovering van Kanaän. Volgens Kolossenzen 2:11 hebben wij deel aan de besnijdenis van Christus, doordat wij met Hem zijn verenigd in Zijn dood en opstanding. Dat is ons 'Gilgal', en daarvandaan mogen wij ons hemelse erfdeel in Christus in bezit nemen.
3. Betel spreekt van de onveranderlijke trouw van God, het feit dat de genadegaven en de roeping van God onberouwelijk zijn. God was trouw ten aanzien van Jakob, de stamvader van Israël. Hij wilde wonen bij Zijn volk en bij hen Zijn Betel (dat betekent: 'huis Gods') hebben. Evenzo is God trouw ten aanzien van Zijn hemelse volk, de Gemeente van de levende God. Hij zal ook bij ons Zijn Betel hebben. De Gemeente wordt opgebouwd tot een eeuwige woonplaats van God in de Geest (Ef. 2:22; Openb. 21).

God zal ook met ons Zijn heerlijke einddoel bereiken; dat kan door onze ontrouw en ons falen niet ongedaan worden gemaakt. Het is goed en nodig dat wij ons dit telkens realiseren, hoewel wij tevens beschaamd het hoofd zullen moeten buigen vanwege zoveel dingen die zijn binnengeslopen en die tot oneer van God zijn (dwaalleer, afgoderij, zondige en occulte praktijken).

4. Jericho, oorspronkelijk het bolwerk van de vijand, bepaalt ons erbij dat de macht van de boze door Christus' overwinning in principe is tenietgedaan. Daarom zullen wij de duivel ook in de praktijk geen plaats geven (Ef. 4:27), doordat wij standhouden tegen zijn listen (Ef. 6:11). Dat kan als wij onze hemelse Vorst daadwerkelijk volgen. 'Jericho' mag niet worden herbouwd! Het getuigt van diep verval als dit toch gebeurt, en de negatieve gevolgen daarvan zijn onontkoombaar. Dood en onvruchtbaarheid zullen onvermijdelijk hun intrede doen (1 Kon. 16:34; 2 Kon. 2:19).

Is dat ook niet de situatie waarin Gods volk vaak verkeert, een toestand van dorheid en doodsheid, van geestelijke onvruchtbaarheid? Wij kunnen daaraan niet achteloos voorbijgaan. Maar zelfs dan is er door Gods genade heling en redding mogelijk, zoals in het vervolg van de geschiedenis van Elisa ook blijkt. God brengt leven zelfs te midden van de dood, en dat is heel troostrijk. God laat Zijn volk niet in de steek, hoewel het uiteindelijke oordeel in Zijn regeringswegen vaststaat. *Vervolg op pag. 12*

MANNEN VAN NAAM

Opgravingen van Nephilim

Babel

In Genesis 11:1-9 staat de geschiedenis van de torenbouw van Babel. De hele aarde was in die tijd één van taal en één van spraak. Daar in de vlakte van het land Sinear, dat later Babylonië werd genoemd, kwamen de mensen in opstand tegen de Heere. Zij hadden plannen gesmeed om een stad te bouwen met een toren waarvan de top tot de hemel reikte. Bovendien wilden ze zich een naam maken. Het doel daarvan was dat zij niet over de gehele aarde verstrooid zouden worden. God had echter heel andere plannen met de mensen. Reeds voor de zondeval had Hij gezegd dat zij vruchtbaar moesten zijn, zich moesten vermenigvuldigen en de aarde moesten vervullen (Gen. 1:28). Dezelfde opdracht kregen zij na de zondeval (Gen. 9:1).

De mensen die zich in de vlakte van Sinear hadden gevestigd, werden gedreven door een geest van rebellie, van opstand tegen de geopenbaarde wil van God. In hun vermetelheid wilden ze zelfs de hemel, de woonplaats van God, bestormen. Hun voornemen was een toren te bouwen, waarvan de top tot de hemel reikte. Hoe dwaas kunnen mensen zijn, want *'Die in de hemel zetelt, lacht; de Heere spot met hen'* (Ps. 2:4). De geschiedenis is bekend: God verwarde hun taal, zodat zij elkaar niet langer konden verstaan. Zo verstrooide de Heere hen vandaar over de gehele aarde. De bouw van de stad en de toren werd gestaakt en vanaf die dag werd de stad 'Babel' (= verwarring) genoemd.

Babel of Babylon stelt de wereld voor in haar godsdienstige verdorvenheid. In Genesis wordt haar oorsprong en opkomst beschreven, en in het boek Openbaring haar val en ondergang. Zoals gezegd betekent Babel 'verwarring', omdat God hun taal verwarde, zodat zij elkaar niet langer konden verstaan. Bij het ontstaan van de Gemeente werd de taalbarrière door Gods Geest juist weggenomen, want *'ieder hoorde hen in zijn eigen taal spreken over de grote daden van God'* (Hand. 2:4-11). Nu, ruim 2000 jaar later, is er weer volop spraakverwarring in de christenheid. Er is geestelijk gesproken weer een taalbarrière; we verstaan elkaar niet langer! Er is verwarring over het scheppingsverhaal, één van de 'grote daden van God', verwarring over de hel, verwarring over de dood en opstanding van Christus enz. Als we bedenken dat het grote Babylon de woonplaats van demonen is (Openb. 18:2), is meteen duidelijk wie er achter de verwarring in de christenheid zit (vgl. 1 Tim. 4:1-5).

Mannen van naam in de oudheid (Gen. 6)

De mensen in de vlakte van Sinear wilden zich een naam verwerven; ze wilden 'mannen van naam' zijn. Deze uitdrukking komen we drie keer tegen in de Bijbel: in Genesis 6, Numeri 16 en in 1 Kronieken 5. De eerste vermelding vinden we in Genesis 6.

Gevallen engelen hadden zich vrouwen van de mensen genomen waarbij ze kinderen verwekten, de reuzen (nephilim). Deze geweldigen zijn de mannen van naam (Gen. 6:4).

Judas maakt in zijn brief duidelijk hoe God over de vermenging van de engelen met de mensen dacht. Deze engelen, die hun oorspronkelijke staat als engelen niet hadden bewaard, zijn tot op de dag van vandaag met eeuwige boeien onder de duisternis bewaard tot het oordeel van de grote dag (Judas: 6).

De mannen van naam hadden in de dagen van Noach grote invloed op het wereldgebeuren. Maar hun invloed op de mensheid was in de ogen van God *verdorven*. Zó verdorven dat het God in Zijn hart smartte, dat hij de mens op aarde gemaakt had. Alleen Noach vond genade in de ogen van de Heere. Hij en zijn geliefden werden gespaard, toen God de mensen op aarde uitroeide door de zondvloed. De Heer zegt dat het vlak vóór de komst van de Zoon des mensen een soortgelijke tijd zal zijn als in de dagen van Noach vóór de grote vloed. Een tijd van verdorvenheid en boosheid, waarbij het occulte hoogtij viert. Een artikel in het Reformatorisch Dagblad kopt: 'Ontvoerd door aliens'. Duizenden mensen beweren namelijk door buitenaardse wezens te zijn ontvoerd naar verre planeten. Eenmaal daar moesten ze medische en seksuele experimenten ondergaan. Sommige vrouwen melden kunstmatig te zijn geïnsemineerd en via telepathie werd hen verteld dat ze zwanger zijn. Is het fantasie, Science Fiction, of leven wij in een soortgelijke tijd als in de dagen van Noach? Wie maakt er zich druk over? Want zoals zij waren in de dagen vóór de zondvloed, etend en drinkend, trouwend en uithuwelijkend, tot op de dag dat Noach in de ark ging, *en zij merkten het niet* (Matt. 24:36-39).

Nu ik dit schrijf, is de G20-top in Hamburg afgelopen. In de G20 hebben alleen mannen – en vrouwen – van naam zitting. Alleen de 'groten der aarde' worden hiervoor uitgenodigd, zij die de koers van het wereldgebeuren bepalen. Deze groten der aarde kunnen we vergelijken met de mannen van naam uit Genesis 6. Trump, Poetin, Xi Jinping, Erdogan en meer geweldigen uit onze tijd, mannen van naam waarvan velen een reputatie hebben die zacht gezegd niet al te best is. Het zou best kunnen zijn dat deze politieke leiders de 'koningen der aarde' zijn die in Psalm 2 worden genoemd, die met de machthebbers zullen samenspannen tegen de Heere en Zijn gezalfde (Ps. 2:2). Zij worden echter gewaarschuwd om verstandig te zijn: *'Laat u onderwijzen, rechters van de aarde. Dien de HEERE met vreze, verheug u met huiver. Kus de Zoon, opdat Hij niet toornig wordt en u onderweg omkomt, wanneer Zijn toorn slechts even ontbrandt'* (Ps. 2:10-12). Of dit machtige gezelschap gehoor zal geven aan deze waarschuwing? Wat denkt uzelf?

LEVEN IN VERWACHTING

Een christen is een radicaal veranderd mens. Die radicale verandering heeft plaatsgevonden bij iemands bekering. Bij die gelegenheid is hij of zij opnieuw geboren (Joh. 3:3, 5), en is er een totaal nieuwe start gemaakt. Die is mogelijk geworden doordat de gelovige deel gekregen heeft aan de goddelijke natuur (2 Petr. 1:4). Daardoor is ook zijn toekomstverwachting veranderd. In deze WoordStudie bekijken we enkele Griekse woorden die de Bijbelschrijvers hebben gebruikt om die nieuwe verwachting – en de aard en de intensiteit daarvan – aan te duiden.

Apekdechomai

Het woord *apekdechomai* geeft vooral aan een 'tot het einde toe verwachten'. Enkele verzen in o.a. Romeinen 8 illustreren dit. In vers 19 staat letterlijk: 'Het reikhalzend verlangen (Gr. *apokaradokia*, zie hieronder) van de schepping verwacht de openbaring van de zonen van God'. Paulus gebruikt hier bij de schepping de stijlfiguur van de personificatie, oftewel hij stelt de schepping voor als een persoon die een verwachting heeft. De schepping ziet reikhalzend uit naar de tijd dat aan de huidige gebrokenheid – het lijden – van de schepping een einde komt, oftewel naar de 'toekomstige heerlijkheid' (vs. 18). Zoals ik het onlangs hoorde zeggen: 'de schepping ligt niet op het sterfbed, maar in het kraambed'. Er is immers sprake van zuchten en van barensnood (vs. 22).

In vers 23 staat vervolgens dat ook wijzelf, die in lichamelijk opzicht nog deel uitmaken van deze schepping, zuchten in de *verwachting van het zoonschap*, de verlossing van ons lichaam. Ons lichaam heeft immers nog geen deel aan de verlossing. Het kan ziek worden en is sterfelijk. Maar dat gaat veranderen, en daar zien we naar uit, ja, dat einddoel *verwachten* wij met volharding (vs. 25). In Filippiëzen 3:20 laat Paulus dan ook zien dat we 'de Heer Jezus Christus als Heiland *verwachten*, die het lichaam van onze vernedering zal veranderen tot gelijkvormigheid aan het lichaam van Zijn heerlijkheid, naar de werking van de macht die Hij heeft om ook alles aan Zich te onderwerpen'. In 1 Korintiërs 1:7 schrijft hij: '(...) terwijl u de openbaring van onze Heer Jezus Christus *verwacht*'. Uiteindelijk zal Hij immers bij Zijn verschijning geopenbaard worden aan de wereld. Dat moment, de openbaring van de Heer Jezus Christus, is iets dat we verwachten en waarnaar we uitzien. Zie verder nog Galaten 5:5 ('want wij *verwachten* (...) de hoop van de gerechtigheid'), en Hebreëën 9:28 ('tot behoudenis aan hen die Hem *verwachten*').

Prosdechomai

Het woord voor de standaard Joodse en christelijke verwachting is Gr. *prosdechomai*.

- Het wordt gebruikt voor Jozef van Arimatea in Marcus 15:43 ('die ook zelf het koninkrijk van God *verwachtte*'; vgl. Luc. 23:51);
- en ook voor Simeon in Lucas 2:25 (hij '*verwachtte* de vertroosting van Israël');
- in Lucas 3:38 voor 'allen die de verlossing van Jeruzalem *verwachtten*';
- in Handelingen 24:15 voor de hoop op God, 'welke [hoop] zij (= Paulus' Joodse volksgenoten) ook zelf *verwachten*';
- en in Titus 2:13 voor christenen die leven 'in de *verwachting* van de gelukkige hoop en verschijning van de heerlijkheid van onze grote God en Heiland, Jezus Christus';
- in Judas vers 21 staat ten slotte de oproep: '*verwacht* de barmhartigheid van onze Heer Jezus Christus tot het eeuwige leven'.

Apokaradokia

Het Gr. *apokaradokia* betekent letterlijk dat het hoofd naar voren wordt gestrekt, om zo de intensiteit van het verwachten te benadrukken. Vandaar de 'reikhalzende verwachting' van de schepping in Romeinen 8:19, en Paulus' persoonlijke '*reikhalzende verwachting* en hoop in Filippiëzen 1:20.

Prosdokaoo

Het Gr. *prosdokaoo* geeft aan een 'ingespannen, verlangend verwachten van iets of iemand'. Zie o.a. Matteüs 11:3 – 'of moeten wij een ander *verwachten*'; 2 Petrus 3:12 – 'terwijl u de komst van de dag van God *verwacht*'; vers 13 – 'wij echter *verwachten* naar Zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde'; vers 14 – 'daar u deze dingen *verwacht*'.

Anamenoo en perimenoo

De woorden *anamenoo* en *perimenoo* komen beide slechts één keer in het Nieuwe Testament voor. In beide plaatsen overheerst de notie van '*geduldig en volhardend wachten* (Gr. *menoo*) op iemand wiens komst verwacht wordt'. De Heer Jezus beval de discipelen zich na de hemelvaart niet van Jeruzalem te verwijderen, maar 'op de belofte van de Vader te *wachten*'. Ten slotte laat Paulus in 1 Tessalonicenzen 1:10 de gelovigen weten dat de mensen over hen vertelden 'hoe zij zich van de afgoden tot God bekeerd hadden om de levende en waarachtige God te dienen en Zijn Zoon uit de hemelen te *verwachten*'. Dat is een prachtige typering van veranderd leven in de praktijk!

HET HOOGLIED

De hoogste taal van de liefde

'Uw scheuten vormen een paradijs van granaatappelbomen met de beste vruchten, hennastruiken en nardusplanten, nardus en saffraan, kalmoes en kaneel, met allerlei wierookbomen, mirre en aloë, met een keur van allerlei specerijen' (Hoogl. 4:13-14).

De versiering van de tuin

De tuin heeft bomen. Het is bij de bomen niet om het hout te doen, maar om het zicht erop. Zo zijn ook de bloemen in de tuin om ernaar te kijken en ervan te genieten. Evenzo is de bruid er voor de bruidegom. Als een *'gesloten tuin'* (vs. 12) is de bruid vruchtbaar voor de bruidegom. Dat blijkt uit de beschrijving die hij in deze verzen van haar *'tuin'* geeft. Hij somt op wat er in de tuin groeit. Hij heeft oog voor elke boom en voor *'de beste vruchten'* die daaraan groeien, voor *'hennastruiken en nardusplanten'*, voor *'allerlei wierookbomen'* en de *'keur van allerlei specerijen'* die een aangename geur verspreiden.

De bruidegom begint met het noemen van *'uw scheuten'*. Scheuten zijn de eerste zichtbare tekenen van nieuw leven. Hij zegt daarvan dat zij *'een paradijs'* vormen. Dit herinnert aan het begin van de Bijbel, aan de hof van Eden, het paradijs dat door de zonde verloren is gegaan (Gen. 3:9). Het wijst ook vooruit naar de situatie in het Vrederijk, die als het paradijs zal zijn (Ezech. 47:12; Openb. 22:1-2). Maar voor de Heer Jezus is er nu ook een paradijs op aarde en dat is het leven van de gelovige die alleen voor Hem leeft. Uit dat leven komt een overvloed aan vrucht tevoorschijn. Er is niet alleen leven, er is ook de vrucht van het leven. Die vrucht bewerkt Hijzelf door Zijn Geest: *'Door Mij is bij u vrucht te vinden'* (Hos. 14:9).

De bruidegom noemt negen bomen en planten die de tuin voortbrengt en die hem sieren en geur geven. Daarmee is zijn opsomming van het aangename van de tuin niet volledig. Door twee keer over *'allerlei'* te spreken geeft hij aan dat er nog veel meer is waarvan hij geniet. Het spreekt van een overvloed waarbij elke gedachte aan gebrek afwezig is, maar die ook niet in zijn volheid kan worden omschreven. Dit is de beste beschrijving van de volheid ervan (vgl. 2 Kor. 8:9; Kol. 1:9-11). In de geestelijke toepassing ligt de verbinding met de negenvoudige vrucht van de Geest voor de hand (Gal. 5:22). Wat er in de tuin van ons leven voor Christus aangenaam is, kan alleen in ons door de Geest worden bewerkt als we afgezonderd zijn voor de Heer. Dan kan het water van het Woord vrucht in ons bewerken, die ons leven voor Hem tot een lusthof, een paradijs maakt.

De *'granaatappelbomen met de beste vruchten'* doen

denken aan de zomen van het bovenkleed van de hogepriester, waaraan granaatappels hingen afgewisseld met belletjes (Ex. 28:33-34). Het getuigenis van de Heilige Geest (de belletjes) is verbonden met de vrucht van de Heilige Geest (de granaatappels). Die vrucht komt door de bevochtiging met het water van het Woord, en dat is weer het resultaat van het werk van de Heer Jezus als de grote Hogepriester. Alles in ons leven wat vrucht is voor Hem, is door Hemzelf bewerkt.

Alle verdere vruchten en specerijen spreken van Hem, van Wie Hij is en wat Hij heeft gedaan. God geniet daarvan in volkomen mate. Naarmate dit bij ons aanwezig is, geniet Hij ook van ons, want het doet Hem denken aan de Heer Jezus. Wij zijn aangenaam gemaakt in de Geliefde. De Heer Jezus geniet er ook van, want Hij herkent Zichzelf in ons als degenen die bij Hem passen, in wie Hij Zijn vreugde vindt.

Het is niet eenvoudig om de geestelijke betekenis te ontdekken van de bomen en planten die hier worden genoemd. De *'hennastruiken'* worden alleen hier genoemd. Aan deze struiken groeien de *'hennabloemen'* (Hoogl. 1:14). In Hooglied 1 zegt de bruid dat de bruidegom voor haar als *'een tros hennabloemen'* is. Hier zien we de oorsprong van de hennabloemen. Ze groeien aan de struiken die in de tuin staan die voor de bruidegom afgezonderd is. We zien hierin dat de waardering van de gelovige voor de Heer Jezus in feite Zijn werk in hem is.

Ook de *nardus*, die van de nardusplanten komt, wordt in Hooglied 1 genoemd. Zie voor een verklaring wat is opgemerkt bij Hooglied 1:12. *Saffraan* komt in de Bijbel alleen hier voor. Het is een specerij die gewonnen wordt uit de saffraan-krokus (*crocus sativus*). Saffraan¹ heeft een bittere smaak en een aangenaam aroma, dat doet denken aan honing. De hoogste kwaliteit saffraan komt van de bloedrode stempels, het bovenste deel van de gedroogde stijlen. De arbeidsintensieve teelt maakt saffraan tot een kostbare specerij, het wordt daarom ook wel *'het rode goud'* genoemd.

Twee van de bestanddelen van de heilige zalfolie, die uit *'de beste specerijen'* bestaat, zijn *'kalmoes en kaneel'* (Ex. 30:23). In de beschrijving van de heilige zalfolie worden *'geurige kalmoes'* en *'geurige kaneel'* worden genoemd. Met deze heilige zalfolie werden alle voorwerpen in de tabernakel gezalfd. De heilige zalfolie stelt de Heilige Geest voor, Die de gelovige en zijn hele leven en dienst aan God wijdt (1 Joh. 2:20, 27). *'De beste specerijen'*, waaronder kalmoes en kaneel, zien op de heerlijkheden van Christus die voor God een aangename geur zijn.

1) Bron: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Saffraan>.

Waar de Heilige Geest in de gelovige werkt, zal dat een kostelijke geur verspreiden, die ook voor God aangenaam is (vgl. Ps. 133:2).

Dat de opsomming niet uitputtend is, geeft de bruidegom aan door te spreken over *'allerlei wierookbomen'*. Dit zijn bomen die de geur van wierook verspreiden. In het Hooglied is sprake van *'wierook'* (Hoogl. 1:6), de *'wierookheuvel'* (Hoogl. 4:6) en hier van *'wierookbomen'*. Wierook wordt in verbinding met de offers alleen bij het graan- of spijsoffer genoemd (Lev. 2:1-2; 15-16; Neh. 13:5; Jer. 17:26; 41:5). Het spijsoffer spreekt van het leven van de Heer op aarde. De toegevoegde wierook geeft aan hoezeer Zijn leven een aangename geur is geweest voor God. Dit herkent God in het leven van hen die voor Hem afgezonderd leven. Christus werkt dat uit in hun leven. Hij heeft in alle aspecten van Zijn leven God verheerlijkt. In Zijn woorden, daden en handelingen heeft Hij altijd God laten zien. Bij de gelovige is dat in beperkte mate aanwezig. Maar telkens als we iets zeggen of doen wat tot eer van God is, ruikt Hij de aangename geur van de wierook die zo kenmerkend is voor het leven van Zijn Zoon (Ef. 5:1-2).

Over de *mirre* is bij de verklaring van Hooglied 1:12 al iets gezegd. *Aloë* wordt door Bileam genoemd in de zegen die hij over Israël uitsprekt. Onder de leiding van Gods Geest ziet hij de tenten van Jakob en de woningen van Israël *'als aloë's'* die door de HEERE geplant zijn (Num. 24:5-6). In zijn zegen spreekt Bileam niet over de praktijk van Gods volk, maar over de waarde die het volk voor Hem heeft. We kunnen dit toepassen op Gods bedoeling

met het leven van ieder van de Zijnen op aarde. We zijn om zo te zeggen door Hem op aarde geplant om tot een aangename geur voor Hem te zijn. Deze twee specerijen werden ook gebruikt bij de begrafenis van Christus. Nikodemus bracht *'een mengsel van mirre en aloë mee'* (Joh. 19:39). Het was een eerbetoon aan Hem na het volbrachte werk tot verheerlijking van de Vader. De mirre ziet terug op Zijn lijden, de aloë ziet vooruit naar Zijn terugkomst naar de aarde. De wereld ziet Hem nu niet meer, maar Hij komt terug. In verbinding met Zijn terugkeer worden deze specerijen ook genoemd. Zijn kleding geurt dan *'van mirre en aloë [en] kaneel'* (Ps. 45:9).

Ook de genoemde specerijen geven niet volledig weer wat er door de bruidegom in de gesloten tuin van de bruid voor hem aanwezig is. Het is een tuin *'met een keur van allerlei specerijen'*. De heerlijkheden van de Heer Jezus zijn niet uitputtend te beschrijven. Alles wat in Hem aanwezig is, al Zijn eigenschappen en kenmerken, die allemaal volkomen zijn in zichzelf, vormen een harmonieuze eenheid. De geuren vervloeien met elkaar en de *'totale geur'* ervan is door niets te evenaren. In die totale geur heeft iedere gelovige een eigen geur, een bepaalde eigenschap van Christus die hem speciaal kenmerkt. Alle gelovigen *samen* zijn nodig om de volle geur van Christus te verspreiden. Daaraan werkt de Heer Jezus in de *'tuin'* van ieder van de Zijnen. Laten we onze tuin voor dat werk openstellen. Wat zal er dan een heerlijke geur door Hem in al die tuinen genoten worden.

REPLY

Hugo Bouter e.a.

De zonen van God en de reuzen

'In die dagen, en ook daarna, waren er reuzen op de aarde, toen Gods zonen bij de dochters van de mensen waren gekomen en die kinderen voor hen baarden; dit zijn de geweldenaars van oude tijden af, mannen van naam'
(Gen. 6:4).

Vraag: *Ik heb een vraag over de zonen van God en de reuzen uit Genesis 6. Ik heb gezien dat alle vertalingen de uitdrukking bevatten: 'en ook daarna'; deze woorden in vers 4 waren mij nog nooit eerder opgevallen. De vraag is natuurlijk wat ermee wordt bedoeld. Betekent het alleen dat er ook na de zondvloed reuzen voorkwamen? Dat was zeker het geval, denk aan de Enakieten, Goliat etc. Maar kunnen we hieruit opmaken dat de 'zonen van God', gevallen engelen dus, ook na de zondvloed zijn doorgegaan met hun kwalijke praktijken? Dan zou de aanwezigheid van reuzen na de vloed ook door de invloed van engelen zijn veroorzaakt. Tijdens de zondvloed waren immers alle reuzen omgekomen.*

Antwoord: In Judas vers 6 en 2 Petrus 2:4 worden deze engelen ook genoemd en het blijkt dat dit kwaad zo verschrikkelijk was in de ogen van de Here God, dat ze op een speciale plaats (de afgrond, Gr. *tartarus*) worden bewaard tot het toekomstige oordeel. Deze kwalijke praktijken zouden mede de oorzaak van de zondvloed kunnen zijn geweest. Ik zeg hier *'mede'*, omdat in Genesis 6 uitdrukkelijk de boosheid van de mens en niet die van de *'zonen van God'* wordt vermeld. De vraag is dan: Had het kwaad dat deze engelen

bedreven niet een zodanig serieus karakter, dat God dit daarna niet meer heeft willen toestaan? Dat houdt in dat de zondige praktijken van deze engelen zich hebben beperkt tot de periode vóór de zondvloed. Daarna hebben ze de gelegenheid niet meer gekregen, en de engelen die reeds hadden gezondigd worden met eeuwige boeien bewaard tot het oordeel van de grote dag. Maar het is wel zo dat de praktijken van Sodom en Gomorra in de brief van Judas ook worden vergeleken met die van de genoemde engelen. Vandaar het *'evenzo'* van Judas vers 8.

De uitdrukking *'en ook daarna'* kan betekenen: niet slechts aan het begin van de periode van honderdtwintig jaar die wordt genoemd in Genesis 6:3, maar ook later in die periode, dus tot op de tijd dat de zondvloed aan het bestaan van deze geweldige reuzen een einde maakte. Als dit zo is, dan moeten de reuzen van na de zondvloed een andere oorsprong hebben gehad dan die van vóór de vloed. Een natuurlijke wellicht? Zoals je witte, zwarte, grote en kleine mensen hebt, zo zijn er meer variaties mogelijk.

Genesis 6:4 beperkt de aanwezigheid van de reuzen bovendien tot *'de voortijd'* (NBG-vertaling), d.i. de tijd vóór de vloed. Numeri 13:33 beperkt de reuzen in de tijd na de vloed vooral tot het geslacht van de Enakieten, mogelijk gaat het dan om natuurlijke mutaties. Kortom, het lijkt erop dat het oordeel over de engelen, die zo zwaar hadden gezondigd dat ze hun oorspronkelijke staat hadden verlaten, eenmalig en definitief is geweest.

DE EINDTIJD

22. Het duizendjarig Vrederijk

'Want zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Aan de vorige dingen zal niet meer gedacht worden, ze zullen niet meer opkomen in het hart. Maar wees vrolijk en verheug u tot in eeuwigheid in wat Ik schep, want zie, Ik schep Jeruzalem een vreugde en zijn volk blijdschap. En Ik zal Mij verheugen over Jeruzalem en vrolijk zijn over Mijn volk. In haar zal geen stem van gewezen meer gehoord worden, of een stem van geschreeuw. Daar zal niet meer zijn een zuigeling die maar enkele dagen leeft of een oude man die zijn dagen niet zal volmaken, want een jongeman zal sterven als een honderdjarige, maar een zondaar, al is hij honderd jaar, zal vervloekt worden. Zij zullen huizen bouwen en erin wonen, zij zullen wijngaarden planten en van hun vrucht eten (...). Want de dagen van Mijn volk zullen zijn als de dagen van een boom, en Mijn uitverkorenen zullen lang genieten van het werk van hun handen. Zij zullen zich niet voor niets vermoeien of kinderen baren voor iets verschrikkelijks, want zij zijn het nageslacht van de gezegenden door de Heere, en hun nakomelingen met hen. En het zal geschieden dat voordat zij roepen, Ik zal antwoorden, terwijl zij nog spreken, Ik zal horen. Een wolf en een lammetje zullen gezamenlijk weiden, een leeuw zal stro eten als een rund, een slang – zijn voedsel zal stof zijn. Zij zullen geen kwaad doen en geen verderf aanrichten op heel Mijn heilige berg, zegt de Heere' (Jes. 65:17-25).

Met de gebeurtenis die we in het vorige hoofdstuk hebben behandeld, is aan de eindtijd in de eigenlijke zin van het woord een einde gekomen. Inmiddels zijn we aangekomen in de periode van het glorieuze Vrederijk, dat het onderwerp van vele Bijbelgedeelten en profetieën is. Ter introductie hiervan dienen bovengenoemde verzen uit Jesaja 65.

De enige tekst die ons meedeelt dat het Vrederijk letterlijk duizend jaar zal duren, vinden we in Openbaring 20:2-7. In dat gedeelte lezen we tot zesmaal toe over de 'duizend jaren'. Andere Schriftplaatsen over deze tijd zijn Psalm 22:27-32; Psalm 45; 72; 110; 111; 132; 133; 145; Jesaja 2:2-4; 9:6; 11:6-16; 25:6-8; 32:1-5, 15-18; 33:17-20; 35:1-10; 54:13; 36:10-14, 18-24; Jeremia 31:31-40.

Vervolgens ook Ezechiël 40-48, waar we een uitgebreide beschrijving van de nieuwe tempel vinden die in het duizendjarig rijk zal worden gebouwd.

Zie tevens Daniël 7:27; Hosea 14:4-8; Joël 4:7; Amos 9:11-15; Sefanja 3:5, 9-20; Haggai 2:7-9; Zacharia 6:13 en 14:6-21.

De Koning der gerechtigheid heeft Zijn intocht te Jeruzalem gehouden en zit op Zijn heerlijke troon. Hij heeft, deels samen met Zijn volk, al Israëls vijanden verslagen. Alle afschuwelijke oordelen waarover het boek Openbaring spreekt, hebben inmiddels de bevolking van de aarde getroffen. Ook in het eens zo christelijke Westen zijn velen om het leven gekomen. God kon daar in het verleden, in tijden van bloei van het christendom, rijk zegenen; maar later zouden de mensen onder de invloed van het beest God de rug toekeren. De mensen die dan nog in het Westen leven en het evangelie van de genade niet gehoord hebben, krijgen nog de gelegenheid zich te bekeren. Alle Joden die de antichrist als Messias hebben aangenomen, zijn eveneens in de oorlog omgekomen. Geen enkele goddeloze Jood zal het Koninkrijk binnengaan: 'Uw volk, zij allen zullen rechtvaardigen zijn' (Jes. 60:21). De islamitische buurvölker zijn verslagen en ook de Russische strijdkrachten zijn op de bergen van Israël gevallen.

Hoe afschuwelijk de oordelen ook mogen zijn, toch zal God daarin worden verheerlijkt, want Zijn rechtvaardigheid is nog nooit eerder wereldwijd op deze wijze ontvouwd. Jesaja schrijft over de oordelen van God: 'Maar de Heere van de legers zal verhoogd worden door het recht, en de heilige God zal geheiligd worden door gerechtigheid' (Jes. 5:16). Als gevolg daarvan zal de aarde vol zijn van de kennis van de Heere, zoals het water de bodem van de zee bedekt (Jes. 11:9).

Bovendien zullen de bewoners van de aarde leren wat gerechtigheid is, als God Zijn oordelen over de aarde laat komen (Jes. 26:9). Ja, de aarde moet door deze oordelen worden gezuiverd. God zal al Zijn vijanden uit de weg ruimen en daarmee de weg vrijmaken voor het Koninkrijk waarin gerechtigheid en vrede regeren. Hoezeer de gedachte aan de oordelen ons kan verontrusten – hoewel de gemeente deze tijd op aarde niet zal meemaken, toch mogen we ons ook erin verheugen dat door de oordelen de weg voor het Koninkrijk wordt gebaad.

We komen terug bij Jesaja 65. Dit gedeelte begint met de constatering dat God een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zal scheppen. Bij oppervlakkige lezing en vergelijking met Openbaring 20:11 en 21:1 zou je de conclusie kunnen trekken, dat deze nieuwe schepping

van hemel en aarde op de eeuwige toestand betrekking heeft (zie hierna). Maar Jesaja laat in hoofdstuk 65:20 duidelijk zien dat er op de nieuwe aarde die hij beschrijft nog dood en oordeel aanwezig zullen zijn. Nemen we ook in ogenschouw dat de profetieën van het Oude Testament niet verder reiken dan het duizendjarig Vrederijk, dan is het duidelijk dat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde uit Jesaja 65 alleen zien op de gereinigde hemel en aarde zoals die zullen bestaan in het duizendjarig rijk. Het gaat om een nieuwe schepping in moreel opzicht.

Deze nieuwe schepping zal er dus aan het begin van het Vrederijk al zijn. In die zin moeten we ook de woorden van de Heer Jezus over deze tijd interpreteren, als Hij over de *wedergeboorte* spreekt (Matt. 19:28). God zal voor Jeruzalem vreugde scheppen en Zijn volk blijdschap geven (Jes. 65:18). Hij zal Zich verheugen over Jeruzalem en over Zijn volk (vers 19). In deze tijd zal de dood een uitzondering blijven. De dood vormt dan het oordeel over openlijke zonde en afval van God. Ook baby's zullen niet meer sterven. Een oude man zal zijn dagen volmaken. Voor zover we weten is er nog nooit iemand ouder dan duizend jaar geworden, ook niet vóór de zondvloed. In de toekomst zullen de mensen die levend het Koninkrijk binnengaan, die drempel mogelijk overschrijden. Metuselach, de oudste mens die in de Bijbel wordt genoemd, werd bijna duizend jaar oud – op 31 jaar na (Gen. 5:27). Wie op honderdjarige leeftijd sterft, en wel omdat God hem oordeelt vanwege zijn zonde, is nog een jongeman.

Dan zal God de vele beloften die Hij aan Zijn volk Israël heeft gegeven, allemaal in vervulling laten gaan. Het volk zal deel hebben aan het proces van de herschepping en aan de veranderingen door de heerlijke zegeningen van het Koninkrijk. Het werkt mee aan het scheppen van paradijselijke omstandigheden. Zij zullen wijngaarden bouwen en planten. Ook in de dierenwereld zullen zich ingrijpende veranderingen voordoen: de wolf en het lam zullen naast elkaar weiden, iets wat vandaag ondenkbaar is. De leeuw zal stro eten als het rund. Het principe van eten en gegeten worden zal in de dierenwereld dan niet meer voorkomen. De vloek die door de zondeval ook over de dieren was gekomen, zal grotendeels zijn opgeheven. De slang zal zich echter ook dan nog op zijn buik voortbewegen en stof eten (Jes. 65:25; vgl. Gen. 3:14).

Jesaja 65 geeft ons een goede indruk van de ingrijpende veranderingen in deze tijd. Hieronder geven we een puntsgewijze samenvatting van de bijzondere kenmerken van het Vrederijk:

1. Christus zal in Jeruzalem Koning zijn over heel de aarde (Jes. 24:23; Zach. 14:9).
2. In Jeruzalem zal een centrale wereldregering zijn.
3. Jeruzalem zal met de nieuwe tempel de enige plaats van ware aanbidding zijn. Alle volken (dat wil zeggen delegaties daarvan) moeten eens per jaar naar Jeruzalem komen om het Loofhutenfeest te vieren, want anders zal er geen regen over het desbetreffende land komen (Zach. 14:16-19).
4. Satan en zijn demonen zullen gedurende duizend jaar gebonden zijn (Openb. 20:2, 7; Jes. 24:21-22).
5. De mensen zullen niet sterven, tenzij ze zich verzetten tegen de rechtvaardige regering van Christus.
6. Onopzettelijk begane zonden worden op grond van zondoffers met het oog op Gods regering vergeven, omdat de offerdienst opnieuw wordt ingevoerd (zie Ezech. 40-48).
7. Ziekten zullen alleen nog als rechtstreeks gevolg van goddelijk ingrijpen voorkomen, maar er zal ook genezing zijn (Ezech. 47:12; vgl. Ps. 103:3 en Ex. 15:26).
8. Er zullen ingrijpende wijzigingen in de natuur zijn. Niet alleen de dierenwereld, maar ook de hoedanigheid van de aardbodem zal anders zijn (Zach. 14:10).

Tot slot zal de satan aan het einde van het Vrederijk nog één keer worden vrijgelaten en de kans grijpen om de naties te verleiden. Daarbij zal hij zich vooral richten op de volken die het verst weg van Jeruzalem wonen. De vermelding van Gog en Magog zou kunnen duiden op een belangrijke rol van Rusland. Dit land zou, zelfs na de duizendjarige regering van Christus, weer aansluiting kunnen zoeken bij zijn atheïstische verleden en een leidende rol kunnen spelen bij de laatste grote opstand tegen God, als de volken voor de laatste keer zullen optrekken om tegen Jeruzalem te strijden. God zal hen verslinden door vuur uit de hemel te zenden (zie Openb. 20:7-9). In deze drie verzen vinden we belangrijke details over het einde van het Vrederijk.

Vervolgens vinden we in één enkel vers, Openbaring 20:10, een beschrijving van het definitieve oordeel over de satan: 'En de duivel, die hen misleidde, werd in de poel van vuur en zwavel geworpen'. Daar zal de satan worden herenigd met zijn grote handlangers, namelijk het beest (de Romeinse despoot) en de valse profeet (de antichrist), die duizend jaar eerder al in de poel van vuur waren geworpen. 'En zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheid'. Hun oordeel zal eindeloos zijn. Is het niet vreselijk om in de daarop volgende verzen te lezen over *mensen*, die ook zullen terechtkomen in de plaats van de eeuwige verdoemenis? Zij zullen echter eerst nog voor de Grote Witte Troon moeten verschijnen om daar geoordeeld te worden.

Nadat Elisa met Elia langs deze belangrijke historische plaatsen was gereisd, en hij ook getuige was geweest van Elia's hemelvaart, kon hij beginnen met zijn eigen taak onder het volk. Dit was de noodzakelijke voorbereiding om het kanaal van Gods genade te zijn te midden van een zondig volk. Zo zijn wij ook gezanten van de Heer in de hemel, die een werk van genade mogen verrichten op een toneel dat volgens het profetisch Woord en ook naar ons eigen besef getuigt van een onherstelbaar falen, maar tevens van Gods onwankelbare trouw.

Advertentie

Schatrijk in Christus

mijn identiteit in Hem

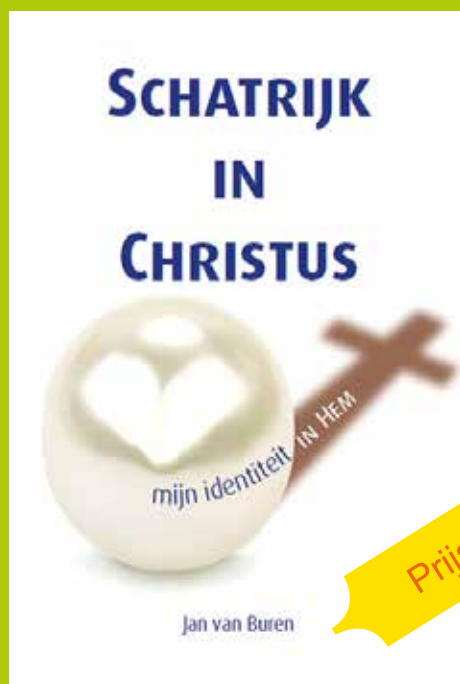
door Jan van Buren

Door het lezen in de Bijbel kun je de onnaspeurlijke rijkdommen ontdekken die God ons in Christus heeft geschonken en onze identiteit in Hem. Je ontdekt dan steeds nieuwe dingen en nieuwe aspecten van Gods wijsheid. Het gaat er niet om dat we dit voelen, maar dat we het mogen weten en er vervolgens uit gaan leven.

ISBN: 978-94-91797-36-1

172 bladzijden

Uitgave: Stichting HeartCry in samenwerking met OudeSporen online uitgeverij

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '... *groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus*' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<http://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma [AcrobatReader®](#) (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<http://www.oudesporen.nl/>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl